

Päästeameti infotund - Põlevmaterjalide ja ohtlike ainete ladustamise tuleohutusnõuded

Küsimused ja vastused

1. Kas käesoleva määruse mõistes on puidugraanul biokütus?

Vastus: Biokütuseks loetakse vedelkütust, mida kasutatakse sise põlemismootoris ja mis on toodetud biomassist.

2. Kas on määratletud jaemüügi pakendi suurus?

Vastus: Määruse sätesta täpselt jaepakendi suurust, kuid määruse kohaselt ei kohaldata ohtliku aine ladustamise tuleohutusnõudeid kodumajapidamisele ja jaemüüjale, sealhulgas jaemüügi pakendis kaubale. See tähendab, et neid nõudeid ei pea järgima korteris, elamus tervikuna või selle elamiseks kasutatavas osas ja poes tavakasutuseks mõeldud ohtliku aine ladustamisel.

3. Kas puidupellet on ohtlik aine käesoleva määruse järgi?

Vastus: Puidupellet ei ole ohtlik aine. Määruse kohaselt käsitatakse ohtliku aineks KemS-i tähenduses ohtlikku kemikaali. Ohtlik kemikaal on KemS-i § 3 lõike 2 kohaselt aine või segu, mis vastab CLP määruse I lisa osades 2–5 sätestatud füüsikaliste, tervise- või keskkonnaohtude kriteeriumidele.

Põlevmaterjalide ladustamine

4. Kas on plaanis reguleerida ka elektriauto laadimispunkti kaugust hoonest või udest akendest? Praegu on küll näiteid, kui avaliku hoone ukse all

Vastus: Elektriautode laadimispunkti paigaldamisel tuleb juhendada seadme tootja kasutusjuhendist. Tegemist pigem elektriõhtusega, selliselt tuleohutusosalased õigusaktid ei reguleeri. Mootorsõidukite (ka elektriautode) parkimist territooriumil korraldab maaomanik. Päästemeeskonna juurdepääsutee ehitistele on sätestatud EVS 812-7:2018 "Ehitisele esitatavad tuleohutusnõuded" punktis 14.

5. Täpsustus plaani esitamise osas. Kui plaani on esitatud ja selle tõestuseks e-kiri olemas siis milline on Päästeameti põhjendus selle mitteesitatuks lugemisel?

18.09.2024

Vastus: Võttes ette põlevmaterjalide ladustamise plaani, peab ladustaja saama sealt olulise teabe ladustamise kohta. Samuti peab päästemeeskond võimaliku õnnetuse korral reageerimiseks saama sealt vajaliku teabe. Kui jäetakse esitatud plaanis oluline teave kajastamata, Päästeamet loeb plaani esitatuks ja saadab meili teel puuduste loetelu, siis nende meili teel antud tagasisides väljatoodud puudustega ei ole kursis ei ladustaja ega ka päästemeeskond.

6. Näidiseks olev *skitseering* on väga erinev tavalisest asendiplaanist. Kas on mõistlik aluseks kasutada siiski reaalse paiknemisega asendiplaani?

Vastus: Tegemist näidisplaaniga, plaani taustaks võib endiselt kasutada maa-ameti kaarti. Peaasi, et kõik oluline info on arusaadavalt kajastatud.

7. Kas Päästeametile võib teha vihjeid, kui on kahtlus, et alal puudub ladustamise plaan, kuid see on vajalik?

Vastus: Võib

8. Ventilatsiooni ruumid on alati eraldi tuletõkke tsoonid. Miks ei või seal hoiustada materjale mille eripõlemiskoormus on minimaalne, alla 600 MJ/m²?

Vastus: Igasuguse põlevmaterjali hoiustamine ventilatsiooniruumis suurendab tulekahju korral ventilatsiooniruumi eripõlemiskoormust, mis omakorda kahjustab seadmeid või raskendab päästetöid.

9. Kas on olemas andmebaas, kust on võimalik kontrollida juba esitatud ladustamisplaani olemasolu ja vastavust?

Vastus: Sellist avalikkusele suunatud andmebaasi ei ole. Põlevmaterjalide ladustamise plaanid on registreeritud Päästeameti asjaajamisprogrammis või päästeinfosüsteemis. Kui ladustajal tekib kahtlus, kas plaan on Päästeametile esitatud või mitte, saab ta Päästeametile päringu teha.

10. Kui põlevmaterjalist on valmistatud toode, mille eesmärk on põleda, kas siis nii materjal kui toode peab olema põlevmaterjali ladustamise plaanis?

Vastus: Antud juhul on nii materjal kui toode põlevmaterjalid, selliselt tuleb nende ladustamise ala (plats) näidata ära põlevmaterjalide ladustamise plaanis.

11. Uus määrus jõustus 1. juulil, mis ajaks peavad ettevõtted muutma hetkel vana määruse järgi kooskõlastatud põlevmaterjalide ladustamise plaanid?

Vastus: Ennem määruse jõustumist esitatud põlevmaterjalide ladustamise plaane ei pea muutma ja uuesti esitama. Nendes plaanides on üldjuhul vajalik info kõik olemas. Kui plaani koostamise aluseks olev mõni asjaolu muutub (soovitakse ladustamise alasid suurendada vms) tuleb uus plaan juba määruse nr 14 § 8, lõikega 2 vastavusse viia.

18.09.2024

12. Kui on tegemist raiejäätmete aunaga, mis pole aga ühegi ehitise ega rajatise territooriumil (pole laoplatsina EHRis), kuid siiski on lähedal tööstushoonele (ca ...

Vastus: Tegemist looduses ladustamisega, selliselt ei tule põlevmaterjalide ladustamise plaani koostada. Kui raiejäätmed veetakse ära ja neid hakatakse ladustama asutuse või ettevõtte territooriumil, tuleb juhinduda § 8 nõuetega, sealhulgas põlevmaterjali lahtise ladustamise plaani nõue).

13. §6 / §7 ladustamine mittesüttiva pinnakihi hoone sein äärde. Kas ladustamise kaugus avadest on määratletud igas suunas 4 m-ga, nii kõrgusesse, kui ka külgede peale?

Vastus: § 6 ja 7 sätestab ladustamise süttiva pinnakihi hoone sein äärde. Ladustamise kaugus avadest on määratletud igas suunas – nii ülespoole kui ka külgedele. Kui hoone välissein ei ole põlevmaterjalist, näiteks betoonsein, ning selles ei paikne ava, mis on kuni nelja meetri kaugusel põlevmaterjali ladustamise kohast ja mille kaudu saab tulekahju levida hoonesse, võib põlevmaterjali ladustada ka hoone välisseina vastas.

14. Põlevmaterjali ladustamise kaugus katlamajast ?

Vastus:

- Kui katlamajas on töökohti, tuleb lähtuda vähemalt nelja meetri nõudest;
- Kui töökohti ei ole, nt automaatkatlamaja, siis tuleb lähtuda § 6 lõikest 1 - põlevmaterjali ei tohi ladustada ehitise välisseina läheduses selliselt, et see tekitab tuleohtu või raskendab päästetööd;
- Kui hoone välissein ei ole põlevmaterjalist, näiteks betoonsein, ning selles ei paikne ava, mis on kuni nelja meetri kaugusel põlevmaterjali ladustamise kohast ja mille kaudu saab tulekahju levida hoonesse, võib põlevmaterjali ladustada ka hoone välisseina vastas;
- Kui põlevmaterjali kogus ületab 1000 m³, tuleb juhinduda § 8 nõuetega, sealhulgas põlevmaterjali lahtise ladustamise plaani nõue.

15. Keskkonnaamet on nõudnud Päästeameti poolt kinnitatud põlevmaterjali plaani esitamist. See peaks meie vaates olema kooskõlas ka käitluskoha plaaniga. Kui Teile esitatakse üks plaan ja meile teine siis meil ei ole kindlat teadmist, et plaan sellisel kujul on ka läbi vaadatud. Põlevmaterjali ladustamisplaani esitatuks tunnistamise kinnituse võib ettevõttelt siis küsida?

Vastus: Jah, kinnitust saab ettevõttelt küsida, anname ladustajale kirjaliku tagasiside, et loeme põlevmaterjalide ladustamise plaani esitatuks.

16. Kas elektrikilbis hoitavad paberil elektriskeemid kvalifitseeruvad põlevmaterjali ladustamise alla?

Vastus: Silmas on peetud süttivaid materjale, aineid või esemeid, mis ei ole mõeldud nende ruumide teenindamiseks. Tulenevalt seadme ohutuse seaduse (SeOS) ja selle alusel kehtestatud määrustest ning elektrialastest standarditest peab elektripaigaldiste sh elektrikilpide dokumentatsioon elektripaigaldise ja selle kasutamise ohutuse tagamiseks olema vajadusel koheselt kättesaadav. Selliselt võib elektri jaotlas ja elektri jaotuspunkti taskus-

18.09.2024

hoidikus (mis asub kilbi uktsel või korpusel) hoida paber kandjal elektripaigaldise dokumentatsiooni, mis on vajalik selle elektripaigaldise teenindamiseks.

17. Kas suures koguses lahtine põlevmaterjalide ladustamine on ka raiejäätmete ajutine ladustamine, mida tehakse ajutiselt?

Vastus: Kui on tegemist looduses ladustamisega, ei tule põlevmaterjalide ladustamise plaani koostada. Kui raiejäätmed veetakse ära ja neid hakatakse ladustama asutuse või ettevõtte territooriumil, tuleb juhinduda § 8 nõuetega, sealhulgas põlevmaterjali lahtise ladustamise plaani nõue).

18. Kas lahtine ladustus hõlmab nn varjualuseid? Kas usteta laohoone on lahtine ladustuskoh??

Vastus: Varjualuses ja usteta laohoones kehtivad määruse § 4s sätestatud nõuded - põlevmaterjali ladustamine ehitises. Ei lähe lahtise ladustamise mõiste alla.

19. Paragrahv 4. lg 3. täpsustus. Elektri jaotla või elektri jaotuspunkti sees, all peal või vastas? Mida mõeldakse vastas ja kas on oluline kas jaotlas sees või väljaspool jaotlat seina vastas?

Vastus: Silmas on peetud süttivaid materjale, aineid või esemeid, mis ei ole mõeldud nende ruumide teenindamiseks. Tulenevalt seadme ohutuse seaduse (SeOS) ja selle alusel kehtestatud määrustest ning elektrialastest standarditest peab elektripaigaldiste sh elektrikilpide dokumentatsioon elektripaigaldise ja selle kasutamise ohutuse tagamiseks olema vajadusel koheselt kättesaadav. Selliselt võib elektri jaotlas ja elektri jaotuspunkti taskuhoidikus (mis asub kilbi uktsel või korpusel) hoida paber kandjal elektripaigaldise dokumentatsiooni, mis on vajalik selle elektripaigaldise teenindamiseks.

20. Kas territooriumi mõiste on ka reguleeritud? Kui mul on 2 ha territoorium kus ühes nurgas on 1000 m³ ja teises otsas ka 1000 m³ aga nende omavaheline kaugus on...

Vastus: Ehitise territoorium=kinnistu, millel ehitised paiknevad. Suurus ei oma tähtsust, tähtsust omab, kas põlevmaterjale ladustatakse kokku rohkem kui 1000m³ (tuleb koostada põlevmaterjalide ladustamise plaan ja vastavalt sellele põlevmaterjale ladustada).

21. Töökoha mõiste: Kas alaline ja ajutine (vajaduse põhine) töökoht on mõisteliselt identne?

Vastus: Kõne all on hooned, kus inimesed elavad või töötavad ehk viibivad päeval või öösel. Kas töökoht on alaline või ajutine (vajaduse põhine) tuleks kõne alla nt laohoones, kus töökohti ei ole, aga tõstuki juht sõidab aeg-ajalt hoonesse ja välja. Sellisel juhul ei ole vaja tuua ohutusvahemaad eraldi välja, sest põlevmaterjali ladustamine hoone lähedal ei tekita ohtu inimesele. Sellisel juhul kehtib määruse § 6 lõike 1 üldnõue - põlevmaterjali ei tohi ladustada ehitise välisseina läheduses selliselt, et see tekitab tuleohtu või raskendab päästetööd.

18.09.2024

22. Ma ei leidnud, et määrus käsitleks ka akusid ja nende lähedale paigutatud põlevmaterjale. Kas see on kuidagi käsitletud kuskil?

Vastus: Määrus nr 14 akude käitlemist ei reguleeri. Põhjalikumalt on kasutatud patareide ja akude käitlemist reguleeritud keskkonnaministri 10. jaanuari 2008. a määruses nr 5 "Kasutatud patareide ja akude käitlusnõuded". Päästeamet on siseministeriumile teada andnud akude ja patareide käitlemise reguleerimise vajalikkusest.

23. Päästeamet on ametiasutus, millele on õigus plaane kooskõlastada või kooskõlastamata jätta. Miks kasutada uut ja eksitavat terminit "ei loe plaani esitatuks"?

Vastus: Määruses on üksikasjalikult reguleeritud põlevmaterjali lahtise ladustamise plaani sisu, mistõttu ei ole plaani vaja enam Päästeametiga kooskõlastada, vaid see esitatakse enne ladustamist teadmiseks asukohajärgsele päästekomandole. Nii saab Päästeamet võimaliku õnnetuse korral reageerimiseks vajaliku teabe. Vajadusel on võimalik endiselt küsida lisainfot. Puudustega plaani ei ole võimalik esitatuks lugeda – ladustajale ei ole ladustamine üheselt mõistetav, samuti ei ole reageerimiseks vajalik teave asjakohane.

24. Näiteks puiduhakke aunad. Kas on limiteeritud auna aluspind (1000m²) või on see soovituslik? Ja aunade vahekaugus? Kas endiselt 6 m ?

Vastus: Päästeameti juhendmaterjalis toodud auna aluspind 1000 m² on soovituslik. Arvesse on võetud, et auna süttimise korral oleks omaniku varaline kahju võimalikult väike, samuti võimaldab päästekomandol päästetööd teostada ning mõistliku aja jooksul tulekahju kustutada. Aunade omavaheline kuja (ohutusvahemaa) tuleneb siseministri 30.03.2017 a määruse nr 17 "Ehitisele esitatavad tuleohutusnõuded" § 22 lõikest 2 – hoonetevaheline kuja peab olema vähemalt kaheksa meetrit, kuja nõuet rakendatakse ka rajatistele, kui rajatis võimaldab tule levikut.

25. Mille järgi on parkimise kaugus välisseinast reguleeritud?

Vastus: Mootorsõiduki parkimist määrus nr 14 ei reguleeri. Parkimise korraldab maaomanik. Päästekomandonna juurdepääsutee ehitistele on sätestatud EVS 812-7:2018 "Ehitisele esitatavad tuleohutusnõuded" punktis 14.

26. Kas tanklapoe küttepude ja klaasivedeliku metallkast või konteiner peab olema täielikult metallist või on lubatud selle ustel klaasaknad?

Vastus: Metallkast peab olema täielikult metallist. Eesmärk on, et tulekahju tekkimisel hoiaks kast tuld lokaalsena (tuli ei väljuks). Talvine aknapesuvedelik on tuleohtlik vedelik, mille ladustamine tanklapoest väljaspool vajab kaitsmist õnnetuse korral (nt mootorsõiduk sõidab vastu kasti), metallsein pakub kindlasti rohkem kaitset kui klaassein.

18.09.2024

27. Mida see tankla näites "ei takista väljumist tähendab" füüsiliselt ei tohi tekkida võimalus, et pean üle küttepuude poest välja ronima?

Vastus: Tankla ukseava peab jääma täies laiuses vabaks.

28. § 6. Põlevmaterjali ladustamine ehitise välisseina läheduses. Millises punktis on välja toodud tanklapoodidele kehtiv erand klaasipesuvedelike ja küttepuude konteiner?

Vastus: Kuna tegemist ei ole nõudega, et on kohustus väljaspool ehitist ladustada, siis avab selle erandi määruse seletuskiri.

Klaasipesuvedelikke ja küttepuid võib hoida tankla hoone välisseina ääres:

- 1) väikeses koguses – küttepuid kuni üks ruumimeeter ja klaasipesuvedelikke kuni 80 liitrit;
- 2) kaanega suletavas metallkastis või konteineris, mis peab tavapärast olema suletud asendis ja paigutatud selliselt, et metallkast või konteiner ei takistaks tanklapoest väljumist.

Kui klaasipesuvedelikke ja küttepuid ladustatakse kõrvuti, peab metallkaste või konteinereid eraldama vähemalt kaks meetrit. Ehkki kõik klaasipesuvedelikud ei ole ohtlikud ained, võiks neid ladustada ühtsel viisil. Kuni ühe ruumimeetrine või 80-liitrine metallkast või konteiner ei suurenda märgatavalt eripõlemisekoormust ega tuleohtu, isegi kui see on paigutatud hoone välisseina vastu või akna lähedusse. Metallkast või konteiner peab tavapärasel asendis olema suletud, ja isegi kui keegi peaks viskama sellesse põleva eseme, ei tohiks metallkastist või konteinerist tulla välja leeki.

Samas on igati tervitatav, kui kaupmehed leiaksid klaasipesuvedelike ja küttepuude ladustamiseks ohutuma koha.

29. Elektri jaotla, millisest kaugusest (kuja) jutt? Kui on seinal kilp, millises raadiuses ei tohi põlevmaterjali ladustada?

Vastus: Konkreetset kaugust ei ole määratletud. Nõude eesmärk on vähendada riski, et elektriseadeldise võimaliku ülekuumenemise või muu rikke tõttu süttib elektrikilbi sees, all, peal või vastas paigutatud põlevmaterjal ja tekib tulekahju.

Ohtlike ainete ladustamine

Hoiukoht

30. Ohtliku aine ladustamise koht peab olema põlevmaterjalist kuue meetri kaugusel? Kas on mõeldud ehk just materjalist mis ei põle, ehk metallist? § 10 juures oli viide sellele.

Vastus: TuOS-i § 2 lõike 3 kohaselt on põlevmaterjal süttiv materjal või aine, mis sädemete ja lahtise leegiga kokkupuutel ning ümbritseva keskkonna kõrge temperatuuri mõjul süttib, levitab tuld ning eraldab soojust, suitsu, mürgiseid gaase ja kuumi või põlevaid tilku. Põlevmaterjalid on TuOS-i tähenduses näiteks puit, värv, plast, kütus, sealhulgas küttegaas, ning muud materjalid ja ained, mida kasutatakse ehitises muu hulgas ehitus- või viimistlusmaterjalina või mida saab ladustada laoplatsil või ehitises. Oluline on hoida

18.09.2024

põlevmaterjal ja ohtlik aine teineteisest ohutus kauguses ning seetõttu on määrusega sätestatud see kaugus.

31. Ohtliku aine ruumi seinte ja põrandate nõue (paragrahv 10). Kas nõue on tagasiulatuv. Et kui hoone ehitamisel nõuet polnud, kasutamine sama?

Vastus: Ohtliku aine ruum peab olema selline, mis tagab ohutuse. KemS § 8 lg 1 sätestab juba väga pikalt, et kemikaale tuleb käidelda ohutult keskkonnale, varale ja inimestele. Seega määruse nõuet tuleb täita ka tagasiulatuvalt.

Alusvannid ja vallituslad

32. Kui suur peab olema alusvann vedelkütuse mahutitele (vedelkütuseid kokku 2 x 14 m³? Kas 1 m³ IBC konteineri alla peab panema alusvann 1,1 m³?

Vastus: Alusvann või vallitusala peab olema vähemalt kümme protsenti suurem kui ohtliku aine suurima mahuti või pakendi mahutavus.

33. Ohtlike jäätmeid ladustatakse tihti pealt avatud 1 m³ IBC konteinerites. Kui konteiner on täidetud 90% ulatuses nt värvipurkidega, kas siis võib lugeda, et alusvanni nõuded on täidetud?

Vastus: Jah, sellisel juhul võib lugeda alusvanni nõue täidetuks, kuid eeldusel, et hoiustatakse koos aineid, mis sobivad omavahel kokku (st aluseks võetud ainete ühtesobivus).

34. Millised nõuded on põlevvedelike pakendite ja jääkide kogumis mahutitele. nn punased konteinerid (kas tohib kasutada ka muid konteinereid nt üldine prügikast)?

Vastus: Oluline on jälgida, et konteiner või muu anum, millesse kogutakse jääke ei tekitaks omakorda lisaohu. Näiteks ohtlik aine/jääde reageerib konteineri või anumaga või konteineris või anum sisaldab jääke, mis võivad reageerida kogutava aine/jäätmetega. Ohtlikud jäätmed tuleb koguda liigiti ja panna eraldi (lekkekindlatesse) kogumisvahenditesse. Ohtlike jäätmete kogumisvahend (konteiner, prügikast vms) peab olema märgistatud ja sisaldama vaid kleebisel lubatud jäätmeid. Kogumisvahend ei tohi olla roostes, vigastatud ning jäätmed (söövitava toimega) ei tohi vigastada kogumisvahendit.

Ohutuskujad

35. Kas on lubatud kasutada lineaarset interpoleerimist kütusemahutite ohutuskuja määramisel. Näiteks maapealse 3m³ mahuti puhul kuja on 6m ning 3,5m³ juba 20m – üsna järsk muutus.

Vastus: Naftasaaduse, põlevkiviõli ja selle saaduse ning biokütuse hoidla kujade osas oleme niigi teinud leebemad nõuded võrreldes varasemalt kehtinud olukorrale. Määratud kujadega tuleb arvestada, kuid määruse tasandil on antud võimalus, et miinimumkuja võib

18.09.2024

ehitusprojektis vähendada, kui kasutatakse arvutuslikku tõendust, kaitseseina, kaitsevallitist, udusüsteemi, piserdussüsteemi või muud samalaadset meetet.

36. Kui ei ole suurõnnetuse ohuga ettevõtte, mis kaugused siis kehtivad nt. naftasaaduste hoidmisel?

Vastus: Kuja määramisel lähtutakse naftasaaduse, põlevkiviõli ja selle saaduse ning biokütuse hoidla, ammoniaagirajalise ja hapniku hoiukoha või selle mahuti suurustest ning sellest lähtuvalt hinnatakse kui kaugele peab sellest kohast jääma suurõnnetuse ohuga ja ohtlik ettevõtte, suure liiklustihedusega sõidutee, ravi-, majutus- või haridusasutus, elamu või muu samalaadne hoone, mis ei ole seotud tegevusega.

37. Kui olemasoleval tööstushoonel on hapniku ja lämmastiku suured mahutid ehitatud hoone seina kõrvale (alla 2m), kas see on lubatud?

Vastus: Olemasolevate rajatiste puhul hinnatakse nende kasutusele võtmisel kehtinud nõuete täitmist. Kui soovitakse mahutiparki laiendada või uuendada, tuleb võtta kuja määramisel aluseks määrus, sest ehitamine on ka laiendamine või ümberehitamine. Samuti tuleb võtta nõudeid kujale arvesse, kui planeeritakse ettevõtte territooriumile uut rajatist.

Ohtlike ainete ühtesobivus

38. Kas ohtlike jäätmete ladustamisele kehtib ka ühtesobivuse tabel?

Vastus: Jah, ka ohtlike jäätmete ladustamisele kehtib ühtesobivuse tabel. Selle nõude täitmise eelduseks on see, et on teada, mis klassi ohtlik jääde kuulub.

39. Ühtesobivustabeli tingmärke reaalsuses toote ohutuskaartidel pole, kuidas peaksime ainete ohtlikkust tuvastama?

Vastus: Ohutuskaardi üheks kohustuslikuks osaks on veonõuded, mis on kirjeldatud ära jaos 14 ning seal on välja toodud ka vajalikud ohtlike veoste klassid.

Määruse rakendamine ja erisused

40. Erisus on toodud kui objekt on juba ehituses, kuidas on lood projektidega, mille osas on ehitusloa taotluse protsess alustatud?

Vastus: Kui ehitusloa taotluse protsess ja/või ehitamine on alustatud peale 1. juulit 2024, siis tuleb võtta aluseks kehtiva määruse nõuded. Kui ehitusloa taotluse protsess on alustatud enne määruse jõustumist ja saadud ka vajalikud load, siis nõuetega ei olnud võimalik arvestada. Samas, kui on veel võimalik arvesse võtta, st pole väljastatud veel vajalike lube ehitamiseks ning ehitamist ei ole alustatud, siis võtta kehtivad nõuded ka arvesse. Kui objekt on juba ehitamisel või juba valmis ehitatud (st alustatud enne määruse jõustumist), siis tuleb arvesse võtta sel hetkel kehtinud nõuded (st ei rakendu kehtiva määruse nõuded).